

Satu: Maija Spolander | Kuvitukset: Henna Ryyänen

Tammi, Unna ja valkoiset viivat

- Minä löysin niitä, minä löysin niitä, Unna-pupu hihkui Tammi-oravan kotikuusen juurella.

Tammi hypähti alas puun oksalta ja oli utelias kuulemaan, oliko Unna löytänyt sen piilottamia ja unohtamia pähkinätköjä.

- No en minä niitä löytänyt, vaan valkoisia viivoja, niitä, joista lapset lauloivat eilen tuolla sisällä ja täällä ulkonakin.

- "Valkoviiva ohjaa ja näyttää, missä on suojatie...", Unna muisteli.

Ystävykset Unna ja Tammi asuivat Karhumäen metsässä, jonka naapurissa oli päiväkotikarhun tassu. Sen tapahtumia ja lapsia Unna ja Tammi seurasivat valppaina ja uteliaina. Varsinkin Tammi oli erittäin kiinnostunut oppimaan monenlaisia tärkeitä asioita. Niitä se sitten mielellään opetti Unna-pupulle.

Mitä Unna-pupu ja Tammi-orava seurasivat?

V: Pupu ja orava tykkäsivät seurata, mitä päiväkotikarhun tassun lapset ja aikuiset tekivät ja opettelivat.

Nyt Tammi oli kuitenkin ankaran näköinen, kun sille selvisi, että Unna oli tarkoittanut valkoisilla viivoilla tien ylittäviä suojatien valkoisia viivoja.

- Oletko sinä mennyt autotielle? Tammi kysyi tiukasti pupulta.

Unna kertoi katsoneensa varovaisesti pensaan takaa, niin ettei kukaan nähnyt sitä, eikä pupu ollut mennyt tielle asti.

Tammi leppyi ja lupasi, että he menisivät yhdessä katsomaan suojatietä, mutta yksin Unna ei enää saisi loikkia liikenteeseen. Omassa Karhumäen metsässä olisi riittävästi tilaa ja tekemistä pienelle pupulle.

Miksi pieni pupu ei saanut lähteä yksin liikenteeseen?

V: Liikenteessä on paljon autoja, pyöriä ja muita kulkuvälineitä, joten pitää tietää, miten liikenteessä on turvallista liikkua.

Miksi metsä oli parempi leikkipaikka?

V: Metsä on hyvä leikkipaikka, koska siellä on paljon tilaa leikkiä. Metsässä on myös turvallisempaa, koska siellä ei liiku esimerkiksi autoja ja pyöriä.

Iltapäivällä ystävykset lähtivät liikkeelle, turvallisesti metsikön polkuja pitkin kohti sitä autotietä, jota Unna oli aiemmin käynyt omin päin katsomassa.

- Suojatie on turvallinen paikka ylittää tie, kertoi Tammi, kun he seurasivat ohi ajavia autoja. Auton kuljettaja tietää, että suojatien kohdalla täytyy olla erityisen tarkkaavainen.
- Nyt talvella, kun on lumikasoja ja hämärää, täytyy kaikkien, lasten, aikuisten ja autoilijoiden olla supertarkkoja. Lapset ovat niin pieniä, että autoilija ei ehkä edes näe suojatien edessä seisovaa lasta.
- Niin, ja minä olen lapsiakin pienempi, Unna ymmärsi.
- Saako tien ylittää muualta kuin suojatien kohdalta? Unna keksi vielä kysyä Tammilta.
- Saa, jos lähistöllä ei ole suojatietä, mutta silloin pitää olla ihan satavarma, ettei autoja kuulu eikä näy ja tie pitää ylittää kohtisuoraan kävellen, tietäväinen Tammi osasi vastata Unnan tärkeään kysymykseen.

Näytä sivun 5 kuvia ja kysy, kumpi eläimistä ylittää tien turvallisemmin?

V: Tammi- orava ylittää tien turvallisemmin. Kun tien yli kävelee kohtisuoraan, on matka lyhyempi ja näin sen on turvallisempaa. Unna-pupun matka on pidempi, koska Unna kävelee vinosti tien yli. Tällöin Unna on pidempään autotiellä.

Yhtäkkiä orava nosti tupsukorvansa pystyyn ja hypähti puun oksalle. Se katsoi päiväkodin suuntaan.

- Rame ja Neela ovat tulossa Ramen mummin kanssa, Tammi kertoi. Nyt sinun täytyy mennä piiloon tuohon pensaaseen, minä olen tässä yläpuolellasi, puun oksalla, Tammi opasti.
- Jäädään katsomaan, jos he vaikka ylittävät tien. Haluan nähdä, kuinka se sujuu.

Eläinkaverukset seurasivat hipi hiljaa ja tarkkaavaisina, kuinka lapset ja mummi osasivat kulkea kävelytien sitä reunaa, joka oli kauempana ajotiestä. Kun he tulivat isommalle tielle, he muistivat pysähtyä suojatien lähelle. He katsoivat molempiin suuntiin, ettei autoja näkynyt. He kuuntelivat, ettei autojen ääniä kuulunut. Kun he olivat varmoja, että tien ylitys olisi turvallinen, he kävelivät viivyttelemättä tien toiselle puolelle. Siellä oli pysäkki. Lapset ja mummi jäivät odottamaan linja-autoa.

- Hyvä Rame, hyvä Neela, hyvä mummi, ylitys meni ihan oikein, iloitsi Tammi.

**Neela, Ramen ja Ramen mummi ylittivät tien taitavasti.
Miten he sen tekivät?**

V: 1. pysähdy 2. katso kaikkiin suuntiin 3. kuuntele 4. kävele

Unna hypähti esiin pensaasta. Sillä oli jo kiire takaisin kotimetsään.

- Aion tehdä sinne oman suojatien lumesta. Se saa johdattaa minut kotipensaaseen suojaan, Unna suunnitteli. Tammin mielestä Unnan suunnitelma oli oikein hyvä.

Niin ystävykset loikkivat ja hyppivät takaisin omaan turvalliseen Karhumäen metsään.

Unna alkoi heti kerätä lunta suojatien valkoisia viivoja varten. Jos oikein tarkkaan kuunteli, saattoi kuulla sen laulavan "Valkoviiva ohjaa ja näyttää, missä on suojatie..."

Satuun liittyvät toimintavinkit

Tehtäviä tehdessä voit hyödyntää sivuilta 6 ja 7 löytyviä kuvatukikortteja.

1.

Toistakaa loru lasten kanssa. Voitte myös rikastuttaa loru suluissa olevin liikkein:

”Minä kävelen (kävely paikallaan),
minä pysähdyn (seiso suorana kuin tikku)
ja joka suuntaan katselen (katso molemmille sivuille).
Minä kuuntelen (kädet korvien taakse)
ja kun reitti on selvä,
astelen (kävely paikallaan).
Tien yli tarkasti kävelen (kävely paikallaan).”

Lorun voi esittää myös pantomiimina ilman ääntä.

2.

Opeta lapsille suojatien supertaidot -leikki. Leikkiä leikitään seuraavilla liikkeillä:

- Pysähdy = seisotaan suorana kuin tikku
- Katso kaikkiin suuntiin = käännä päätä ja katso sivuille
- Kuuntele = laita kädet korvien taakse ja kuuntele tarkasti
- Kävele = kävele paikallaan

Sano lapsille käskyjä vaihtelevassa järjestyksessä ja vaihtelevalla nopeudella.
Pysyvätkö lapset mukana?

3.

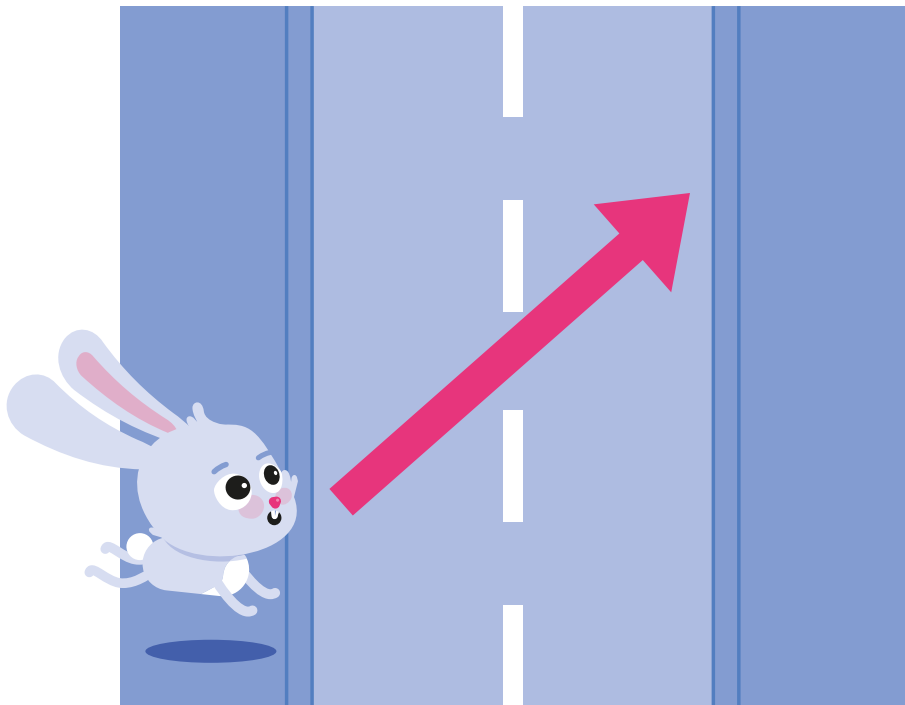
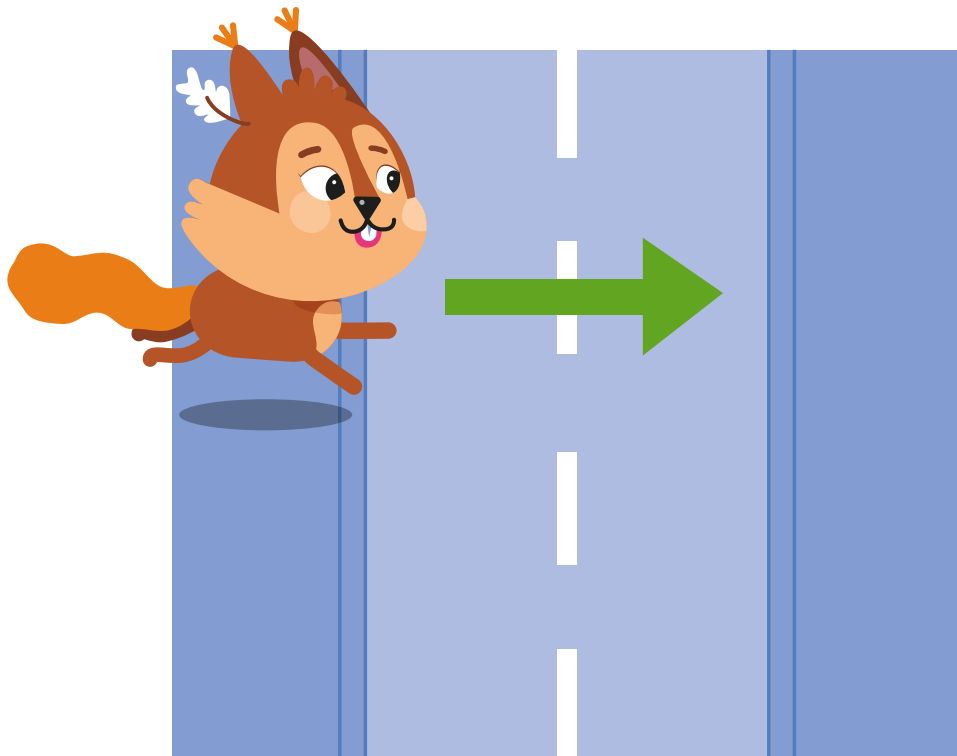
Anna lapsille tehtäväksi harjoitella suojatien ylittämistä esimerkiksi legohahmojen avulla.
Hahmojen on tärkeä osata taidot: pysähdy, katso kaikkiin suuntiin, kuuntele ja kävele.

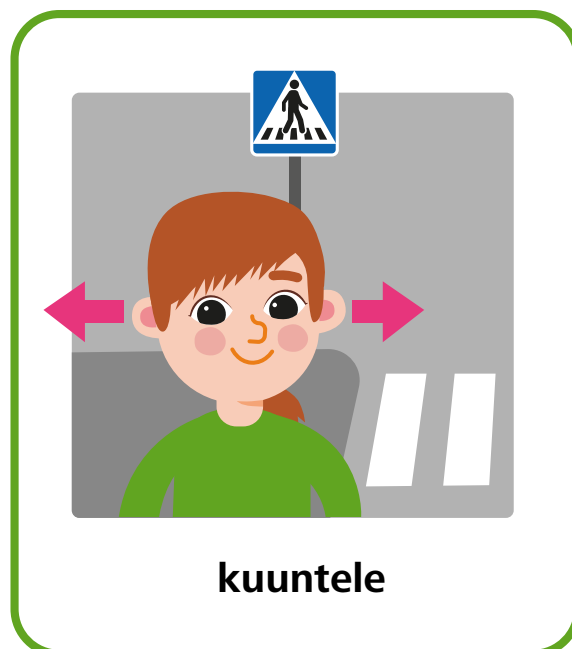
4.

Kysy lapsilta seuraava arvoitus:

Suojatien luona saatat joskus nähdä tolpan, jossa näkyy vihreä ja punainen hahmo.
Mikä tuo tolppa on? Mitä vihreä valo tarkoittaa? Mitä punainen valo tarkoittaa?

Tolppa on liikennevalo (kuvatukikortin kuvat s. 6 ja 7). Vihreä valo tarkoittaa, että tien saa ylittää.
Punainen valo tarkoittaa, että pitää pysähtyä ja odottaa, että valo vaihtuu vihreäksi. Ennen tien ylittämistä pitää olla tarkkana kuin porkkana ja katsoa, että autot ovat pysähtyneet odottamaan.

“ *Minä kävelen,
minä pysähdyn
ja joka suuntaan katselen.
Minä kuuntelen
ja kun reitti on selvä,
astelen.
Tien yli tarkasti kävelen.* ”

